

Hyvinvointia Merikarvialla

12.4.2022

Nuoret ja nuoret aikuiset

HYVINVOIVA
Merikarvia

2022

Nuorisotyöhön on Merikarvialla vuonna 2021 saatu lisäresursseja etsivän nuorisotyön muodossa nuorisohjaajan 0,5 HTV:n lisäksi.

On nähty tärkeänä, että lakisääteinen etsivä nuorisotyö tarjotaan nuorille Merikarvialla tutun paikallisen aikuisen toimesta eikä toiselta kunnalta ostettuna palveluna.

Nuorten aikuisten ja syrjäytymisvaarassa olevien nuorten tavoittaminen on hankalaa, koska heille ei nuorisotoimella ole samanlaista tapaamisympäristöä kuin esimerkiksi koululaisten kanssa. Samalla yhteistyö kunnan nuorisotoimen ja koulun kanssa toimii hyvin, ja luo nuorille mahdollisuuden tulla tavoitetuksi ja kuulluksi monen tahon toimesta.

Samoin myös internetin käytön yleisyys sekä siihen riippuvaiseksi jääminen nousee esiin huolenaiheena, jonka myös nuoret ovat ilmaisseet kouluterveyskyselyissä. Nuorisotoimi pyrkii olemaan läsnä digitaalisissa ympäristöissä sekä kasvotusten tavoitettavissa monissa eri ympäristöissä. Nuorisoneuvoston toiminta on säännöllistä ja aktiivista, ja yhteistyötä Nuorisotoimen kanssa on tehty mm. kesätyörekrymessujen, erilaisten tapahtumien sekä nuorisokyselyn puitteissa. Monet nuoret eivät vielä miellä Nuorisoneuvostoa heidän asioitaan eteenpäin vieväksi toimielimeksi, ja tavoitteena onkin nostaa tietoisuutta Nuorisoneuvostosta ja heidän roolistaan nuorten parissa.

Kouluterveyskyselyissäkin on noussut esille huoli siitä, ettei nuorille ole tarpeeksi viihtyisiä ajanviettopaikkoja. Nuorisotoimi on käynnistänyt kalustehaasteen nuorisotilan viihtyvyyden lisäämiseksi, ja sen kautta päässyt vaikuttamaan yhteen nuorten esille nostamaan aiheeseen viihtyisien ja mukavien tilojen riittämättömyydestä.

Merikarvian kunta ottaa vuonna 2022 käyttöön Nuorisopassin 1.-9. luokkalaisille lapsille ja nuorille, tavoitteena tarjota etuja ja mahdollisuuksia harrastamiseen ja aktivoida nuoria niin liikunnan, hyvinvoinnin kuin kulttuurinkin saralla.

Kouluterveyskyselyiden sekä opiskelijoiden parissa toimivien mukaan suuri huoli on ahdistuneisuuden kasvusta, eteenkin koronapandemian aikana.

Kouluterveyskyselyt nostavat esiin huolen nuorten ruokailutottumuksista, ylipainosta, sekä tyytymättömyydestä omaan kehoonsa. Samaan aikaan ohjatusti liikuntaa viikoittain harrastavien nuorten osuus perusopetuksessa on laskussa, vaikka omatoimisesti liikkuvien nuorten määrä on pysynyt melko samana. Nuorille tarjotaan Merikarvialla paljon harrastusmahdollisuuksia, niin järjestöjen kuin vapaa-ajantoimen puolesta.

Melkein jokainen lukiossa ja perusopetuksessa oleva nuori harrastaakin jotain vähintään kerran viikossa. Suomen mallin kerhot ovat olleet suosittuja, ja ne antavat mahdollisuuden kaikille lapsille ja nuorille harrastaa riippumatta taloudellisesta tilanteesta.

Nuoret ja nuoret aikuiset

HYVINVOIVA
Merikarvia

2022

TAHTOTILA	MITTARI	TOIMENPIDE
Merikarviaiset nuoret kokevat tyytyväisyyttä elämään. Tämän tunteen takaaminen tulevaisuudessa on ensiarvoisen tärkeää.	Sotkanet: Tyytyväisyys elämään 8 ja 9 luokkalaisten 2021 73,8%	Harrastuspalveluiden mahdollistaminen nuorille. Oppilashuolto järjestelmän takaaminen.
Mahdollisuus omaehtoiseen kanssakäymiseen aikuisen kanssa on nuorelle tärkeä väylä suurempien murheiden ennaltaehkäisyssä	Sotkanet: Mahdollisuus keskustella aikuisen kanssa 8 ja 9 luokkalaisten 49,2%	Vapaa-ehtoisten keskustelukanavien mahdollistaminen myös tulevaisuudessa. Etsivän nuorisotyömallin jatkaminen
Harrastamisen aktiivisuus on korkealla tasolla. Tässä harrasteiden kehityksessä mukana pysyminen on tärkeää ja monimuotoisten palvelumallien etsiminen tärkeää.	Harrastuneisuuden määrä kouluajan ulkopuolella 98,4%	Palveluiden turvaaminen niin taajama-alueella kuin sivukylillä. Lisäksi ulkopaikkakunnilla tapahtuvan harrastamisen tukeminen.
Nuorten psykiatrisen vastaanoton sairaanhoitajan kontaktien määrä merikarvian koululla on tuplaantunut 2021	Sotkanet: kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus 8 ja 9 luokkalaisten 15,3% vuonna 2021	1. Varmistetaan korjaaviin palveluihin pääseminen 2. Ohjaaminen matalankynnyksen palveluihin 3. Ryhmätoiminnan varmistaminen
Internetin käyttö muodostuu erityisesti nuorilla merkittäväksi haasteeksi. Edes oma tahtotila ei mahdollista kaikissa tapauksissa muutosta	Sotkanet 8 ja 9 luokkalaisten. Yrittänyt usein viettää vähemmän aikaa netissä, mutta eivät ole onnistuneet 46,8%	Tiedottaminen ja tietoisuuden lisääminen kodeissa. Nettipäivystämisen mahdollistaminen, toiminta ympäristöjen vaihtuessa kehityksessä mukana pysyminen.
Ylipaino lisääntyy nuorten keskuudessa. Tämän haasteen ehkäisy nuorella iällä helpottaa suuresti toimintaa tulevaisuudessa.	Sotkanet: Ei syö lounasta päivittäin 8 ja 9 luokkalaisten 43,3%	Liikunnan tukeminen. Ruokailutottumusten esiin nostaminen. Koulun ravitsemustoimikunnan tukeminen

Lapset ja lapsiperheet

HYVINVOIVA
Merikarvia
2022

Laadukas varhaiskasvatus on perusta lapsen hyvinvoinnille ja oppimiselle. Merikarvialla on ammattitaitoinen ja motivoitunut henkilökunta toteuttamassa ja kehittämässä varhaiskasvatusta. Vuosittain Merikarvialla syntyy noin 25 lasta. Vuonna 2021 syntyi 24 lasta. Varhaiskasvatuksessa osallistuvuus on kasvanut subjektiivisen varhaiskasvatuksen myötä.

Lasten määrää on lisännyt myös Merikarvialle muuttavien lapsiperheiden määrä. Lasten määrä oli 31.12.2021 varhaiskasvatuksessa/esiopetuksessa oli 112. Varhaiskasvatuspaikka pystytään tarjoamaan nopeasti ja vuorohoitoa on tarjolla tarpeen mukaan.

Merikarvialla toimivat Ahlströmin alakoulu, Merikarvian yhteiskoulu ja Merikarvian lukio yhdessä samassa kouluympäristössä. Kouluissa käy koululaisia ja opiskelijoita jonkin verran myös naapurikunnista. Oppilasmäärä laskentapäivänä 20.9.2021 199 alakoulussa, 90 yläkoulussa ja 65 lukiossa.

Merikarvialla lasten osallistuvuus varhaiskasvatukseen oli 31.12.2020 58,3 % (Sotkanet). Osallistuvuus oli kokonaisuudessaan 62 % Satakunnassa 31.12.2020. Merikarvialla kotihoidon tukea maksettiin vuoden 2021 lopussa 40 perheelle (9kk-3-vuotiaiden hoidosta). Kotihoidon kuntalisää (75e/kk) maksettiin vuoden 2021 lopussa 18 perheelle. Kuntalisän käyttö on vähentynyt.

Lapset ja lapsiperheet

HYVINVOIVA
Merikarvia

2022

TAHTOTILA	MITTARI	TOIMENPIDE
Lapsuuden tukemisessa isoa osaa määrittää sosiaalisten kontaktien määrä ikätovereiden kanssa.	Sotkanet vuosi 2020: Varhaiskasvatuksen osallisuuden määrä. 58,3%	Varhaiskasvatuspalveluiden markkinointi. Tulorajan madaltaminen varhaiskasvatuksen palveluissa. Sisältöalueiden kehittäminen
Perheiden hyvinvointi näkyy lasten käyttämässä palveluissa.	Sotkanet 2020: Lastensuojelun avohuollon asiakkaiden määrä 0-6 vuotiaista Merikarviolla 2,5%	Varhaiskasvatuksen asiakkuuksien lisääminen. Poikkihallinnollisen yhteistyön vahvistaminen.
Lasten harrastaminen tukee ennaltaehkäisevästi monia fyysisiä ja henkisiä haasteita.	Sotkanet 2019 vs. 2021: Harrastaa jotakin vähintään yhtenä päivänä viikossa. 4 ja 5 luokkalaisista. 92,2% vs. 83,7%	Kouluikäisten tarjonta harrastuksissa kiitettävää. Päiväkotikiäisten mahdollisuudet heikommat resurssin hankinta avainasemassa
Ylipaino alkaa jo lapsena. Tämän kehityksen katkaiseminen määrittää useita ongelmia.	Sotkanet 2020: Ylipainon yleisyys 2-6 vuotiailla 17,7%	Ulkoilun pedagogiikan lisääminen. Liikunnallisten hankkeiden lisääminen varhaiskasvatukseen. Ravitsemustietoon panostaminen.
Perheiden osallistuminen yhteiseen tekemiseen on tärkeässä osassa niin lasten kehityksessä kuin perheiden hyvinvoinnissa.	Vanhempien osallistuvuus varhaiskasvatuksen oppimiskeskusteluihin prosentuaalista osallistumista aletaan mittaamaan varhaiskasvatuksen omana työnä	VaSu ja oppimiskeskustelujen kehittäminen. Perhetyö palvelujen mahdollistaminen matalalla kynnyksellä.
Tunne-elämän haasteet näkyvät enenmissä määrin lasten ja perheiden arjessa. Näihin haasteisiin puuttuminen tulee tehdä voimakkaassa yhteistyössä kotien kanssa.	Mitataan vaikenemisiä ja konflikteja varhaiskasvatuksessa sekä alakoulun 1-3 luokilla. Kriteerinä lasten määrä joilla vähintään 3 vaikenemistä tai konfliktia vuoden aikana.	Resurssi panostus kouluun ja päiväkotiin jossa mahdollisuus kontaktoida kotia. Ohjauksen aktivoiminen matalankynnyksen ryhmiin.

Työikäiset

HYVINVOIVA
Merikarvia

2022

Perusta työikäisten hyvinvointiin luodaan työssäkäynnin edellytysten mahdollistamisella. Työssä jaksamisen edellytyksenä on fyysisen toimintakyvyn ylläpitäminen riittävällä tasolla, sekä henkisen valmiuden mahdollistaminen Merikarvialla tarjotaan monia hyvinvointia liittyviä liikunta- ja kulttuuripalveluita. Näiden palvelujen tuottajina toimivat Merikarvian kunta, yhdistykset sekä yritykset. Yhteistyötä toimivien tahojen välillä tehdään kuntalaisten etua silmälläpitäen. Merikarvian kunta panostaa elintapaohjauksen palveluketjun toimintaan ja tekee siinä merkittävästi yhteistyö sote palveluiden tuottajan kanssa. Elintapaohjauksen piirissä on vuosittain noin 25 henkilöä. Työikäisten miesten liikkumisen vähyys on esille nostettava teema, tämän kohderyhmän hyvinvoinnin edistämiseksi tulee tehdä toimenpiteitä ja panostuksia. Kokonaisuudessaan työikäiset näkyvät vähäisissä määrin kunnan palveluiden piirissä, suurimpana vapaa-ajan palveluiden käyttö.

Työikäiset

HYVINVOIVA
Merikarvia

2022

TAHTOTILA	MITTARI	TOIMENPIDE
Heikoista elintavoista johtuvien sairauksien määrä yhteiskunnassa kasvaa. Näiden ehkäiseminen on olennainen osa kuntalaisten hyvinvoinnin tukemista.	Viskeraalirasva keskiarvo mittaustulokset ja osallistujamäärät.	Hyvinvoinnin palveluketjun toiminta. Tiedonsiirron varmistaminen alue uudistuksen myötä
Työ on merkittävin yksittäinen tekijä hyvinvoinnin edistämisessä työikäisten osalta. Työttömien määrän mittaaminen on yleinen odokaattori asian osalta.	Työttömien osuus työvoimasta 2021 11,1%	Tuetaan yrittäjyyttä. Seurataan yritysten määrän kehitystä.
Miesten vähäisempi aktiivisuus johtaa suurilta osin palvelutarpeen kasvuun korjaavien toimintojen osalta	30-59 vuotiaiden miesten BMI PeTu	Palvelumallin ja palveluketjun tuottaminen kohderyhmää palvelevaksi
Yritysten tukemista on työikäisten kunnosta huolehtiminen myös Merikarvian kunnan tukemilla palveluilla.	Sotkanet 2021: Sairauspäivärahaa saaneet 16-64 vuotiaat / 1000 vastaavanikäistä kohden 113,3hlö	Työhyvinvoinnin tukeminen sekä kunnanomien työntekijöiden kuin yritysten osalta. Pyritään tarjoamaan kannustimia työpaikka liikunnalle.

Ikäihmiset

HYVINVOIVA
Merikarvia

2022

Merikarvialla on yli 64 vuotiaita 35,5 % asukasmäärästä (2020). Lakisääteinen vanhus- ja vammaisneuvosto aktiivisesti seuraa tämän ikäryhmän olosuhteita kunnassamme ja tekee erilaisia aloitteita ryhmän asioiden hoitamiseksi.

Kolme aktiivisesti toimivaa eläkejärjestöä kokoaa ikäihmisiä erilaisiin tilaisuuksiin, myös seurakunta toimii aktiivisesti ikäryhmän tarpeiden mukaan. Sotaveteraanien yhdistys toimii omalla alueellaan. Runsa järjestötoiminta on ehdottomana apuna ikäihmisten kohtaamisessa ja aktiivisimmat henkilöt ovat mukana useimmissa näistä yhdistyksistä.

Merikarvian kunnan runsaasta liikuntatarjonnasta löytyy myös ikäihmisille hyviä valintoja. Kulttuuripalveluista mainittava on kunnan kirjaston sekä kunnan että yhdistysten ja yritysten järjestämä konserttitarjonta.

Terveyspalveluihin viimeisimmän kyselyn mukaan ollaan melko tyytyväisiä, joskin pelko palveluiden etäntymisestä on esillä. Aktiivinen ikäihminen löytää siis tekemistä, mutta tämän toiminnan ulkopuolelle jäävät huolestuttavat. Etsivä vanhustyö ja tiedottamisen lisääminen auttaneesi asiassa.

Ikäihmiset

HYVINVOIVA
Merikarvia

2022

TAHTOTILA	MITTARI	TOIMENPIDE
Luodaan tunne, että kuntamme ikäihmisistä välitetään	Kysely vuoden 2021 lopussa: Tunne että välitetään 68%	Sote palveluiden saanti koetaan tärkeäksi signaaliksi välittämisen osalta. Palveluita tulee mahdollistaa matalalla kynnyksellä asuinpaikasta riippumatta.
Palveluihin pääsy mahdollisimman aikaisessa vaiheessa on edellytys korjaavan toiminnan vähäisemmälle käytölle	Sotkanet 2019 ja 2020: Perusterveydenhoidon avohuollon lääkärikäynnit 65/vuotta täyttäneillä 1000 asukasta kohden 1389 ja 1068	Varmistetaan laadukas kokoontumistila jossa tarjotaan matalan kynnyksen toimintaa. Tuodaan varhaiset terveyspalvelut kaikkien saataville entistä paremmin.
Ikäihmisten omatoiminen harrastaminen on suuressa roolissa arkisen hyvinvoinnin edistämiseksi.	Kirjastossa asioineiden määrä yli 65 vuotiaiden osalta Merikarvialla. 252/henkilöä vuoden 2021 aikana.	Mahdollistetaan ja markkinoidaan harrastemahdollisuuksia laajalti kunnan alueella.
Ikäihmisten ennaltaehkäisevän, kotipalvelun ja tehostetun palveluasumisen varmistaminen	Sotkanet 2020: Tehostetun palveluasumisen käyttö 2020 65-84 vuotiaiden keskuudessa hoitopäivinä mitattuna, 27231 vuorokautta	Laadukkaan kotihoidon saatavuus ja liukuvuus työjärjestelyissä. Ennaltaehkäisevän toiminnan tuottaminen matalammalla kynnyksellä. Matalamman palvelutason ratkaisuiden tukeminen.
Kotihoidon resurssien varmistaminen mahdollistaa ikäihmisten asumisen kotona. Koti on ihmiselle paikka jossa on hyvä olla.	Sotkanet 2019: Kotipalvelun käynnit vuoden aikana vanhustalouksille, kunnan kustantamana palveluna. Vuonna 2019 47 942 käyntiä.	Palvelutarjoajan tukeminen ja organisoinnissa tukeminen. Selvittää yöhoidon todellinen tila sekä etsiä siihen ratkaisua.
Etsivä vanhustyö on osana ikäihmisten ongelmien hahmottamista tärkeässä roolissa.	Toiminnan aloituksen varmistaminen	Toiminnan aloittaminen

Talous ja elinvoima

HYVINVOIVA
Merikarvia

2022

Työpaikat ratkaisevat kunnan elinvoimaisuuden ja tulevaisuuden. Kunta on panostanut alkavan yrittäjien neuvontapalveluihin yhteistyössä Satakunnan yrittäjien ja Prizztechin kanssa. Lisäksi etätyömahdollisuuksia kehitetään ja työpaikkaomavaraisuutta pyritään parantamaan tukemalla yrityksiä joustavalla päätöksenteolla. Merikarvialla toimii yhteensä 318 yritystä.

Merikarvialle on asettunut toimimaan useampia kiertotalouteen keskittyneitä yrityksiä ja tavoitteena onkin johtava asema Suomen muovin kiertotalouden osaamiskeskittymänä. Kestävä kehitys on vahvasti huomioitu myös matkailuyrityksissä, jotka ovat kasvaneet viimeisinä vuosina huimasti.

Yrittäjyys on mukana jo varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa. Yritysten kanssa käydään jatkuvaa vuoropuhelua myös kunnan ja yrittäjien yhteistyöryhmässä (KYYRY), joka kokoontuu useamman kerran vuodessa. Yhteistyöryhmässä on edustajat Merikarvian Yrittäjistä, Merikarvian Naisyrittäjistä, Merikarvian Matkailusta, MTK-Merikarviasta, Merikarvian kesäasukkaista sekä kunnanhallituksen ja kunnan edustajat. Paikallisten yrittäjien verkostoitumistilaisuuksina toimivat Yrittäjien aamukaffetit, joissa ajankohtaisten kuulumisten lisäksi kuullaan eri alojen asiantuntijoita.

Työpaikkojen kasvava määrä, etätyömahdollisuudet ja palveluketjun laadukkuus houkuttelevat myös uusia asukkaita muuttamaan maaseudulle. Vapaiden vuokra-asuntojen ja myynnissä olevien asuntojen saatavuus on tämän vuoksi tärkeää.

Talous ja elinvoima

TAHTOTILA	MITTARI	TOIMENPIDE
Yritysten määrä kertoo Merikarvian talouden ja elinvoiman kehittymisestä. Kestävä kuntatalous on pohja kuntalaisten hyvinvointiin ja hyvinvointipalveluiden tuottamiseen.	Yritysten määrän kehitys sekä työpaikkaomavaraisuus: Merikarvialla 2021 318 yritystä ja työpaikkaomavaraisuus 2019 90,7%	Tuetaan alkavien yritysten neuvontapalveluita. Tuetaan yritysten kasvua.
Etätyö toimii Merikarvian kunnassa merkittävänä voimavarana, luonnon ja meren läheisyys tuo mahdollisuuden asua mahtavissa puitteissa. Internet yhteyksien toiminta on tämän mahdollistamiseksi avainasemassa.	Valokuituyhteyksien tavoitettavissa olevien työpisteiden ja kotitalouksien määrä.	Etätyöpistekokonaisuuden mahdollistaminen. Verkko ja valokuituyhteyksien takaaminen
Netto muutto kertoo kuntien vetovoimaisuudesta joka keskeinen osa kunnan elinvoiman kehittymistä.	Sotkanet 2020: nettomuutto 7,8 asukasta positiivinen.	Viestintä palvelurakenteen laadusta.
Työntekijät ovat yritystoiminnan keskeinen edellytys. Merikarvialla rekrytointi on ollut haastavaa, tässä tosin on tultu eteenpäin.	Avoimien työpaikkojen määrä ja työpaikkojen aukiolon mittaaminen.	Palvelutarjonnasta viestintä. Kuntalaisten kuulemiseen valmisteltava kanava.
Sivukylät tulee kokea Merikarvialla voimavarana. Sivukylien tarjoama rauha sekä luonnon läheisyys takaavat jotain mitä kaupungeista ei saa.	Sivukylissä tapahtuvan yhdistystoiminnan mittaaminen.	Tuodaan palveluja sivukylille. Mahdollistetaan yhdistystoimintaa entistä laajemmassa mittakaavassa.
Maaseudulle muutto voi tuntua isolta muutokselta aiempaan verraten. Muuton mahdollistaminen tulee tuoda helpoksi ja riskittömäksi uusmerikarvialaisen näkökulmasta katsottuna.	Vapaana olevien asuntojen määrä	Muuttamisen mahdollisuuksien esiintuonti. Tonttitarjonnan viestintä. Helpon laskeutumisalustan mahdollistaminen Merikarvialla.

Erityisryhmät

HYVINVOIVA
Merikarvia

2022

TAHTOTILA	MITTARI
Erityistukea tarvitsevien oppilaiden tuen mahdollistaminen Merikarvialla tuo perheille merkittävää hyvinvointia. Perheille oppilaiden tukeminen tuo hyvinvointia laajasti myös koulutyön ulkopuolella.	Palveluiden tarjonta Merikarvian kouluissa
Asumispalvelujen määrä takaa Merikarvialle monimuotoisen ja turvallisen ympäristön erityisryhmiin kuuluville.	Sotkanet 2020: Kehitysvammaisten tuetun, ohjatun ja aautetun asumisen asiakkaat /100 000 kohden. 521,7 asumispaikka
Päiväaikainen työtoiminta tuo erityisryhmät kiinteäksi osaksi kuntaa. Lisäksi tuki paikalliselle elinvoimalle on konkreettista.	Työtoimintaan osallistuvien asiakkaiden määrä 2022: 23 asiakasta

